

Janko Modrušan

Janko Modrušan, osnivač "Zore", društveni djelatnik (Karlovac, 1837 – Karlovac, 1901). Bio je ugledni karlovački društveni i javni djelatnik, inicijator brojnih kulturnih i javnih društava, institucija i gradskih manifestacija. Osnovnu i srednju školu završio je u Karlovcu, u Beču se usavršavao u trgovačkom poslu, posebice knjigovodstvu. Tamo je član Bečkog muškog pjevačkog zbora. Po povratku u Karlovac, u jesen 1858, okuplja prijatelje i ljubitelje pjevanja i osniva Društvo karlovačkih pjevača, koje 1868. dobiva ime "Zora", čiji je i predsjednik u dva navrata: 1867. i 1884. Od 1868. do smrti član je i Glazbenog odbora Glazbene škole u Karlovcu. Jedan je od osnivača Gradske bolnice i ubožnice, a od 1882. do 1888. i njezin ravnatelj. U to vrijeme bolnica je uređena i nadograđena još jednim katom. Bio je dugogodišnji ravnatelj Karlovačke štedionice (1878 – 1901), koja pod njegovim vodstvom postaje ugledni novčarski zavod. Suosnivač je (1871) i dugogodišnji član Dobrovoljnog vatrogasnog društva. Gotovo 30 godina bio je zastupnik u Gradskom poglavarstvu.

Izvor: Ott, I., Polović, D. Pjesmom za dom : prvo pjevačko društvo "Zora" : Karlovac, 1858-2008., Karlovac, 2008.

Domaće viesti

† Janko Modrušan.

I ako amo znali, da su mu odbrojani dnevni, porazila nas je viest o njegovoj smrti. Umro je u petak 8. o. mj. u pol 4 sata poslie podne n 64. godini nakon dugotrajnoga patnikovanja. S njim kao da leže u grob zadnji od onih ponosnih, inteligentnih, skladnih, rodoljubnih gradjana – kao da se je srušio zadnji kip karlovačkoga gradjana.

A uz to sve bio je Janko Modrušan tako skroman, tako tih, kao malo diete. Srdca kao zlato, duše kao jutrenja zora. Zadane rieči nepokolebive, uma vedra, stasa ugledna, bistra oka. Janko Modrušan osnovao je "Zoru" prvo hrvatsko pjevačko društvo. Bio je prijatelj Vjekoslava Karasa. Nikao je iz stare hrvatske kuće – iz kuće gradjana karlovačkoga, pa je ostao do smrti Hrvat i karlovački "purgar". Čast i mir njegovom pepelu! Pogreb obavit će se u nedjelju dne 11. o. mj. u 5 sati poslie podne.

Ovo napisasmo pri zaključku lista.

Izvor: Svjetlo. 11. 8. 1901., br. 32

† Janko Modrušan.

Dubokom žalosti doznao je 9. o. mj. naš grad, da je umro Janko Modrušan, jedan od najsimpatičnijih njegovih sinova. Neobično nadaren već je za mlada stao u prve redove. Od otca si, koji bijaše prava slika i prilika pravoga self-made muža, nasliedio je značajnost i samouvjerenje, koje mu je podavalo neko dostojanstvo. Potekao iz gradjanske hrvatske kuće nije mogao biti no rodoljubom. On je to svoje djelotvorno rodoljublje, koje se u velike razlikuje od današnjega, posvjedočio kao mladić, kada je uz drugove si položio temelj najstarijem hrvatskom pjevačkom društvu "Zori". Kad je ono narodna čitaonica priređivala dobrovoljačke predstave, eno Janka Modrušana, gdje uz dr. Ivančevića, dr. Dražića i druge stoji, medju prvimi. Glasbeno naobražen pjeva svagdje, pjeva liepo, ali pjeva hrvatske pjesme. Kupuje hrvatske knjige, čita ih. U našem listu počeo priobćivati i

svoje doživljaje i uspomene. Svakom društvu pristuplja kao član, dapače i u vatrogasnom bio je neko vrieme izvršujućim članom. Sugradjani ga biraju u zastupstvo, a prije dvadeset godina preuzimlje opravu "karlovačke štedionice", koja se pod njim razvila do uglednoga i znatnoga novčanoga zavoda. Povjerava mu se gradska bolnica u ubožnica, a on je to povjerenje opravdao tako sjajno, da je danas malo ne sve dobro poteklo od njega. I gdje ga je treba i tko ga treba, svagdje ga naći. I na svakom je mjestu bio podpun čovjek. Nije tražio hvale, nije se ni sam klanjao nikome. Imao je mnogo štovatelja, prijateljevaio je a redkimi, ali koga je zavolio, bio mu je odan svom plemenštinom svoje duše. Rodio se je g. 1837. od otca Janka Modrušana, karlovačkoga trgovca i gradjanina. Otac mu bijaše seljačkim sinom iz Modružpotoka, a uz svoje karlovačko "purgarstvo" on je to isticao rado i ponosom, da je seljačkoga porietla. Oženio se u najboljoj muževnoj dobi s odabranicom svoga srdca Leopoldinom Hengl ženom krasna duha i srdca, koju je izgubio prije četiri godine, skoro na isti čas svoje smrti. On je umro 9., a ona 12. kolovoza 1897. Na glas o njegovoj smrti zaključilo je gradsko zastupstvo, da sve počasti, koje se imadu iskazati pokojniku, a isto tako je učinila "karlovačka štedionica". Na gradskoj viećnici, na sgradi "karlovačke štedionice", na Zorindomu, kao i na vatrogasnom vježbalištu iztaknuti su bili crni barjaci. Sprovod Janka Modrušana bio je veličanstvena manifestacija štovanja i ljubavi cieloga gruda, njegove okolice, pa i ciele Hrvatske, a po raznih izrazih sućuti, što stigoše ove dane, iz dalekih krajeva van naše domovine. Za pokojnikom izdali su osmrtnice: rodbina, gradska občina, "karlovačka štedionica", "Zora", vatrogasno društvo i postolarska zadruha. Svaka osmrtnica žali iskrenom boli za gubitkom, koji je stigao pojedinoga joj izdavača, a osobito toplo ga oplakuje "karlovačka štedionica", kojoj bijaše dvadeset godina ravnateljem. Već davno prije 5 sati poslie podne – a bijaše nedjelja 11. o. mj. – počeli se učestnici skupljati pred vilom pokojnika. Djaci, gradjanstvo, činovnici, trgovci, mnogobrojni obrtnici, sva naša društva pod zastavom, mnogobrojni gospojinski sviet, sve je to sačinjavalo skoro nedokrajnu povorku, koja je pratila mrtve ostanke vriednoga gradjana karlovačkoga do hladnoga groba. "Zora" oprostila se je sa svojim osnivačem tužaljki, a kao da je baš taj put opet pokazati htjela, da će dalje njena pjesma poći novim životom, pjevala je "Zora" upravo zanosno. Dirljivo bijaše gledati na tom sprovodu onaj veliki broj seljaka, koji izgubiše u pokojniku savjetnika i pomoćnika. Osim bezbrojnih pismenih i brzobjavnih sažalnica, vienaca i darova u dobrotvorne svrhe, a na počast pokojniku, stigoše na pogreb iz Zagreba gg. Vladimir Mažuranić, Milan Krešić, Fran Folnegović, iz Lipe tamošnji župnik pop Joso Vukelić, stari znanac i osobiti prijatelj Modrušanove kuće. Za liesom išla je raztužena rodbina, te cielokupno gradsko zastupstvo i poglavarstvo, upravno vieće i ravnateljstvo "karlovačke štedionice", predvođeno predsjednikom joj g. Franjom pl. Türkom. Nad otvorenim grobom izrekoše govore gg. Narodni zastupnik Dušan Slijepčević i dr. Edmund Lukinić. Iza oba govora, kao i poslie tužaljke "Zore" uzkliknuše prisutni: Slava Janku Modružanu! U ponedjeljak 12. o. mj. u 10 sati prije podne služene su po odredbi rodbine svečane zadušnice u crkvi sv. Barbare, a u utorak 13. o. mj. U 10 sati prije podne po odredbi ravnateljstva "karlovačke štedionice" u crkvi sv. Trojice. Obim zadušnicam prisustvovali su osim tugujućih mnogobrojni odličnici, prijatelji, znanci i štovatelji pokojnika.

Izvor: Svjetlo 18. 8. 1901., br. 33

† Javna zahvala.

U ljutoj boli, koju nam je zadala neprežaljiva smrt našega predobroga i predragoga brata, šurjaka i ujaka blagopokojnoga **Janka Modrušana** čast nam je izreći našu duboku

zahvalnost svim korporacijam, uredom, zavodom i društvima, gradjanstvu, odličnikom, mnogobrojnim prijateljem i znancem na svih izrazih iskrene sućuti, kao i na toli odanih dokazih osobitoga poštovanja i ljubavi naprama milom pokojniku, a ne manju hvalu izričemo p. n. učestnikom prigodom njegova pokopa.

U Karlovcu, 15. kolovoza 1901.

Tugujuća rodbina.

Izvor: Svjetlo 18. 8. 1901., br. 33